

Toldsatser efter Frihandelsprincipperne. De have alle forladt dem. Der er, naar England undtages, intet Land, hvor man kan sige, at Frihandelsprincipperne herske. De saa, at ved at følge Frihandelsprincipperne sloge de deres egne Næringsveje ned. De saa, at de vare unationale. Thi det er jo egentlig blot det, det kommer an paa ved Frihandelsprincipperne at se at faa saa billige Varer som muligt, aldeles ligegyldigt, om det gaar ud over Næringslivet i selve Landet. I England, som indtil nu har holdt Frihandelsfanen højt, begynde de store Statsmænd at tage en Kamp op for Toldbeskyttelsen, og Befolkningen indser mere og mere klart, at i Virkeligheden er den brøstholden ved at leve under Frihandelsprincipperne. Det er ikke mange Dage siden, at der i England var et Suppleringsvalg, hvor Protektionisterne aabenbart vandt en Sejr i en Kreds, hvor tidligere det liberale Parti har været eneherkende og Frihandelsmændene have haft en udmærket Jordbund at arbejde i.

Nu siger den højtærede Finansminister, at vor Toldlov er gammel, der er mange Brøst ved den, nu maa vi have en anden, og den maa være skreven saaledes, at vi kunne faa Folketinget med, og vi vide jo, at vi kunne vente Modstand nede i Folketinget. Ja, dersom den højtærede Finansminister havde den Mening, at Protektionisterne stode paa det rette Standpunkt, maatte han absolut se at faa Folketinget til at gaa med i mere protektionistisk Retning, men der er jo — og det kan jeg godt forstaa — nede i Folketinget en hel Del Frihandelsmænd. Det er hovedsagelig Landmænd, Folketinget repræsenterer, og jeg har godt hørt den Anskuelse ude mellem Landmænd: Lad os endelig faa Beskyttelsen væk, den er Grunden til, at de store Arbejdspriser kunne blive betalte af Industrien og inde i Byerne; kunne vi faa Beskyttelsen væk, faa vi lavere Arbejdspriser. De ræsonnere ganske simpelt som saa: Fabrikkerne ville, saa snart de ararbejde under en mindre Beskyttelse, faa en større Kamp med Udlandet, hvilket medfører, at de enten maa sige: vor Fabrikation er ikke lønnende, saa nedlægge vi den, eller: hvis vi skulle have den lønnende, maa vi have lavere Arbejdspriser. Det er en udbredt Anskuelse mellem Landmænd, og jeg kan saa uhyre godt forstaa, at det andet Ting, som har en saa stor Mængde Landbrugsrepræsentanter, gør den Anskuelse gældende: lad os for alting blive fri for Beskyttelsen, lad os komme til at arbejde under nogenlunde lige For-

hold, for saa kunne vi faa Arbejdspriserne ned. Jeg ser nu slet ikke saaledes paa det. Jeg ser saaledes paa det, at faa vi Arbejdspriserne satte ned derved, at Industrien maa indstille sin Virksomhed, ville vi ikke derfor beholde Arbejderne, som ere tyede ind til Industrien i Byerne. Nej, den Tid leve vi ikke under. Den unge Befolkning vil have mere Frihed, end Landbrugerne byde. Der er mange Fordele inde i Byen, større Selskabelighed, navnlig er der en bestemt Arbejdstid og regelmæssig Frihed, som vi ikke have paa Landet. Vi skulle have vort Kvæg passet tidlig og silde, vi skulle lige saa godt have det passet Hellig som Søgn, vi skulle have vore Køer malkede; alt sammen lægger det Beslag paa vore Arbejdere, paa deres Frihed, og det er denne Frihed, de opnaa, naar de komme ind i de industrielle Erhverv. Her siger man: Klokken er det og det, nu er Tiden min, og i Morgen er det Søndag, saa er Tiden ogsaa min. Denne Frihed have Landbrugsarbejderne ikke. Og naar Socialdemokraterne saa stærkt kræve Beskyttelsen sat ned, saa kan jeg egentlig ikke forstaa, hvad de vinde ved at skabe daarligere Betingelser for det Arbejdersamfund, de egentlig ere satte til at være Talsmænd for. Hvis Industrien ikke kan beskæftige dem, ville de gaa bort fra Landet, de stoppe ikke her ude paa Landet, og jeg kan meget godt forstaa, at ogsaa de mange smaa lykkelige Hjem, som vi arbejde saa uhyre meget med at skabe derude paa Landet, ogsaa i Fremtiden ville faa knap Tilgang. Thi den, der søger Statsunderstøttelse til at skabe saadanne Hjem, faar saadan en Jordlod for at komme til at arbejde for sig selv, han faar lige saa lidt Tid til sin Raadighed som den Arbejder, der tjener paa de store Gaarde. Han maa ogsaa passe sit Kvæg, sin Mark, det være tidligt eller silde; han er helt anderledes stillet end Industriens Mænd, ikke nær saa frit, ikke nær saa behageligt i mange Retninger. Vi have neppe haft saa vanskelige Tider til at skrive en Toldlov i som den, vi have i Øjeblikket; vi ere omgærdede af Stater, der have rejst Toldmure om sig. Ganske vist nævnte den højtærede Finansminister i Gaar et Par Steder, jeg tror, det var Holland og Belgien, som havde en lavere Beskyttelse end vi. Han omtalte ikke, hvorvidt denne lavere Beskyttelse var fremkaldt paa Grund af bedre Forhold, og heller ikke, om Arbejdsforholdene vare slet saa gode de to Steder som her. Men vi vide, at der er andre Stater, som have